

Összefoglaló adatlap a projekt során létrehozott elektronikus jegyzetről

Cím: Környezeti mintavételezés

Szerkesztő: Dr. Óvári Mihály, Dr. Tatár Enikő

Szerző(k): Dr. Farkas János, Dr. Hahn István, Dr. Óvári Mihály, Dr. Romsics Csaba, Dr. Szabó Csaba, Dr. Szalai Zoltán, Dr. Szövényi Gergely, Dr. Tatár Enikő, Dr. Török Júlia Katalin, Dr. Tóth Mária

Lektorálta: Dr. Galbács Gábor

Kulcsszavak: mintavétel, kémiai szennyezés, geológia, biológia, talaj, felszíni víz, felszín alatti víz, csapadék, humán minta, levegőminta, aeroszol, növényi minta, állati minta, mikrobiológia

Összefoglalás: A környezetben lezajló természetes és mesterséges folyamatok megértéséhez, azok hatásainak vizsgálatához elengedhetetlen ezeknek a folyamatoknak a rendszeres megfigyelése, a bekövetkező változások nyomon követése. A környezet állapotának vizsgálata egy összetett munkafolyamat, amelynek minden egyes elemét megfelelő körültekintéssel kell elvégezni, ellenkező esetben a vizsgálat eredménye nem a valós helyzetet fogja tükrözni. Ennek következményeként a környezetben bekövetkező változások esetleges káros hatásait nem tudjuk elhárítani. Mivel a vizsgálandó környezeti elemek sok esetben nem vizsgálhatók teljes egészükben, ezért mintavételre van szükség, amelynek reprezentatívnak kell lennie annak érdekében, hogy az eredmények extrapolálhatók legyenek a teljes eredeti sokaságra.

A hallgatók a tananyag elsajátításával képesek lesznek helyesen kiválasztani az egyes konkrét esetekben alkalmazható mintavételi módszert, tisztában lesznek annak elvi alapjaival, ismerik, és ki tudják küszöbölni a lehetséges hibaforrásokat.

Mivel az egyes vizsgálatok (pl. kémiai, biológiai, geológiai stb.) rendkívül szerteágazóak, és esetenként teljesen eltérő mintavételi szemléletet és stratégiát követelnek, – egy általános bevezetést követően – az egyes területekhez tartozó mintavételezési tudnivalók elkülönítetten kerülnek tárgyalásra.

A jegyzet első fejezetében bemutatásra kerülnek a mintavétel legfontosabb elvi alapjai és mennyiségi összefüggései. A második fejezet tárgyalja a környezet-földtudományi mintavételezést, ezen belül a talaj, a talajlevegő, a felszíni és felszín alatti vizek, a salakok, pernyék, meddők és a kőzetek mintavételezését. A harmadik fejezet a kifejezetten kémiai vizsgálatok céljára történő mintavételezést mutatja be az alábbi közegekben: felszíni víz, csapadék, hulladék, szennyvíz, humán és légköri minták. A negyedik fejezet taglalja a biológiai mintavételezésen belül a növényi, állati szervezetek vizsgálatára történő, valamint a mikrobiológiai célú mintavételt.

A jegyzetet fejezetenként irodalomjegyzék és kötet végén fogalomtár egészíti ki.